

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'EDUCACIÓ

13317 *Reial decret 1027/2011, de 15 de juliol, pel qual s'estableix el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior.*

La Conferència de ministres europeus d'educació superior celebrada a Bergen el 19 i 20 de maig de 2005, va prendre la decisió d'adoptar un marc comprensiu de qualificacions per a l'espai europeu d'educació superior, construït sobre els denominats «descriptors de Dublín». Aquest marc preveu l'existència de tres cicles, i permet, en cada context nacional, la possibilitat de cicles intermedis, cadascun dels quals caracteritzat mitjançant descriptors genèrics basats en resultats de l'aprenentatge i incloent una quantificació orientativa dels crèdits que s'han d'assignar a cadascun dels cicles.

Tenint en compte la Recomanació del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'abril de 2008, que aconsella als estats l'alineació dels seus sistemes de qualificacions, el nostre país, de la mateixa manera que la resta dels països implicats en el Procés de Bolonya, ha adquirit el compromís de dissenyar i posar en marxa el seu marc de qualificacions per a l'educació superior que sigui comparable amb el seu equivalent europeu. El procés d'articulació ha d'incloure l'elaboració meticulosa del mapa de qualificacions nacionals (els seus nivells, resultats d'aprenentatge i descriptors) i ha d'identificar els descriptors de cicle per al marc integrador europeu.

El Comitè per a la definició del Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior creat pel Reial decret 900/2007, de 6 de juliol, és l'òrgan al qual s'ha encomanat elaborar la proposta del Marc, fet que ha portat a terme, en el treball efectuat des de la seva constitució el 29 d'octubre de 2009 fins al 18 de maig de 2010, data en la qual va celebrar la sessió que va aprovar el document que serveix per donar contingut a aquesta disposició de caràcter general.

El Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior (MECES), proposat de manera unànime pel Comitè, incorpora un nivell referit a altres estudis d'educació superior no universitària, de manera que es visualitzi un itinerari complet per a l'educació superior, i d'aquesta manera contribuir a fer més visible la faceta integradora que es vol proporcionar a tota l'educació superior, fins i tot no universitària, com és el cas dels ensenyaments de formació professional i la resta dels ensenyaments de règim especial. D'aquesta manera, el Marc espanyol de qualificacions per a l'Educació Superior (MECES) es constitueix sobre la base d'una estructura en quatre nivells, que ha de permetre situar una persona segons el seu nivell d'aprenentatge adquirit i certificat.

Així, el MECES ha de preveure en la seva definició la inclusió de tots els ensenyaments o títols d'educació superior a què es refereix la Llei orgànica d'educació en el seu article 3, això és, l'ensenyament universitari, els ensenyaments artístics superiors, la formació professional de grau superior, els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny de grau superior i els ensenyaments esportius de grau superior.

D'altra banda, el MECES comparteix amb el Marc espanyol de qualificacions (MECU) els objectius d'informar la societat, afavorir la mobilitat internacional i el reconeixement en tot l'Espai Europeu d'Educació Superior de la formació en general. Aquests propòsits coincidents tanmateix no poden portar a una confusió entre els dos marcs, atès que el Marc espanyol de qualificacions (MECU) abraça tot l'espectre de qualificacions, tant les que s'obtenen en l'ensenyament obligatori fins les que s'obtenen en el nivell superior de l'ensenyament universitari, de la formació professional, dels ensenyaments artístics i esportius, així com els ensenyaments que s'adquireixen en processos d'educació no formal o informal, en suma, està referit a tots els nivells d'aprenentatge i centrat en la idea de valorar l'aprenentatge al llarg de tota la vida.

Per contra l'abast del Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior (MECES) se ceneix a les titulacions corresponents a l'educació superior. Per tant, s'ha de fer l'equivalència del terme qualificació a què es refereix el MECES, tal com es precisa a l'article segon, amb el de qualsevol títol, diploma o certificat emès per una institució educativa que acredita haver adquirit un conjunt de resultats de l'aprenentatge, després d'haver superat satisfactòriament un programa de formació en una institució reconeguda legalment en l'àmbit de l'educació superior.

Amb la definició del Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior, d'una banda, es pretén informar la societat i en particular els estudiants sobre quines són les exigències d'aprenentatge de cada nivell, i de l'altra, subministrar informació als ocupadors sobre quines són les corresponents competències dels qui han de ser ocupats. D'altra banda, s'ha de posar de manifest la utilitat transcendent que és subjacent al MECES com a eina que facilita la mobilitat i el reconeixement internacional dels títols i de la formació.

La definició dels quatre nivells del Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior que inclou aquest Reial decret ha de permetre a tot tipus de col·lectius la particularització dels resultats de l'aprenentatge que caracteritzen aquests nivells als seus àmbits temàtics, del coneixement o professionals. A més s'encomana a l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA), en col·laboració amb altres òrgans d'avaluació de les comunitats autònomes que validi la coherència i consistència de les particularitzacions que sorgeixin del Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior.

Finalment, l'aprovació del Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior ha d'oferir una vinculació clara i demostrable entre les qualificacions que integri i els descriptors de titulació del cicle corresponent definides en el marc europeu, en considerar-se que els marcs de qualificacions són una eina clau per a la materialització de l'Espai Europeu d'Educació Superior. A aquests efectes aquesta norma proposa que en el termini d'un mes des de la seva publicació s'iniciï el procés per certificar la seva compatibilitat amb el marc europeu que comporta l'avaluació per part d'experts internacionals.

En el procés d'elaboració d'aquest Reial decret han estat consultades les comunitats autònomes en el si de la Conferència General de Política Universitària i n'han emès informe el Consell d'Universitats, el Consell Escolar de l'Estat, el Consell Superior d'Ensenyaments Artístics, el Consell General de la Formació Professional, el Consell Superior d'Esports i el Consell Econòmic i Social, així com el Ministeri de Política Territorial.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Educació, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 15 de juliol de 2011,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

1. Aquest Reial decret estableix el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior, MECES i la descripció dels seus nivells, la finalitat del qual és permetre la classificació, comparabilitat i transparència de les qualificacions de l'educació superior en el sistema educatiu espanyol.

2. El MECES és un instrument, internacionalment reconegut, que permet l'anivellament coherent de totes les qualificacions de l'educació superior per a la seva classificació, relació i comparació i que serveix, així mateix, per facilitar la mobilitat de les persones a l'Espai Europeu de l'Educació Superior i en el mercat laboral internacional.

Article 2. *Definicions.*

Als efectes del que preveu aquest Reial decret s'entén per:

a) Qualificació: qualsevol títol, diploma o certificat emès per una institució educativa que acredita haver adquirit un conjunt de resultats de l'aprenentatge, després d'haver

superat satisfactòriament un programa de formació en una institució legalment reconeguda en l'àmbit de l'educació superior.

b) Resultat de l'aprenentatge: el que s'espera que un estudiant conegui, compregui o sigui capaç de fer.

c) Nivell (en un marc de qualificacions): el referent definit en termes de descriptors genèrics per a la classificació de les diferents qualificacions de l'educació superior, expressat en resultats de l'aprenentatge, als qual es pot adscriure, mitjançant l'oportuna comparació, una qualificació concreta.

d) Descriptor: col·lecció de resultats de l'aprenentatge que caracteritza un determinat nivell en un marc de qualificacions.

Article 3. Àmbit d'aplicació.

L'àmbit d'aplicació del Marc el constitueixen les titulacions oficials procedents de l'ensenyament universitari, els ensenyaments artístics superiors, la formació professional de grau superior, els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny de grau superior i els ensenyaments esportius de grau superior, així com els altres títols que s'hagin declarat equivalents.

Article 4. Estructura del MECES.

El Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior s'estructura en quatre nivells amb la denominació següent per a cadascun d'ells:

1. Nivell 1: tècnic superior.
2. Nivell 2: grau.
3. Nivell 3: màster.
4. Nivell 4: doctor.

Article 5. Tècnic superior.

1. El nivell de tècnic superior es constitueix en el nivell 1 de l'ensenyament superior i inclou els ensenyaments de formació professional de grau superior, els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny de grau superior i els ensenyaments esportius de grau superior que tenen com a finalitat l'obtenció per part de l'estudiant d'una formació de caràcter especialitzat que capacita per a l'exercici qualificat de diverses professions.

2. Les característiques de les qualificacions ubicades en aquest nivell les defineixen els següents descriptors genèrics de resultats de l'aprenentatge:

a) haver demostrat posseir coneixements especialitzats en una àrea professional o d'estudi, amb comprensió crítica per a la integració i transferència de sabers, així com per al desenvolupament de la creativitat, la iniciativa personal i l'esperit emprenedor;

b) aplicar i integrar els coneixements artístics, tecnològics o esportius en la definició i desenvolupament de procediments de treball, en l'àmbit artístic o laboral, de manera autònoma i amb responsabilitat de coordinació i supervisió del treball tècnic;

c) tenir la capacitat d'analitzar la informació necessària per avaluar i donar resposta a situacions previstes i no previstes, mitjançant la recerca de solucions fonamentades, creatives i innovadores dins d'un camp d'estudi o professional;

d) ser capaços de comunicar els seus coneixements, idees, habilitats i activitats en contextos professionals als seus iguals, supervisors, clients i persones sota la seva responsabilitat;

e) tenir les estratègies d'aprenentatge necessàries per avançar en la seva formació de manera autònoma, amb maduresa per innovar en la seva aplicació i progressar en l'aprenentatge i formació a nivells superiors.

3. Les qualificacions incloses en aquest nivell s'indiquen a l'apartat corresponent del quadre que figura a l'annex a aquesta norma.

Article 6. *Nivell de grau.*

1. El nivell de grau es constitueix en el nivell 2 del MECES, en el qual s'inclouen les qualificacions que tenen com a finalitat l'obtenció per part de l'estudiant d'una formació general, en una o diverses disciplines, orientada a la preparació per a l'exercici d'activitats de caràcter professional.

2. Les característiques de les qualificacions ubicades en aquest nivell les defineixen els següents descriptors presentats en termes de resultats de l'aprenentatge:

a) haver adquirit coneixements avançats i haver demostrat una comprensió dels aspectes teòrics i pràctics i de la metodologia de treball en el seu camp d'estudi amb una profunditat que arribi fins a l'avantguarda del coneixement;

b) poder aplicar, mitjançant arguments o procediments elaborats i sustentats per ells mateixos, els seus coneixements, la comprensió d'aquests i les capacitats de resolució de problemes en àmbits laborals complexos o professionals i especialitzats que requereixen l'ús d'idees creatives i innovadores;

c) tenir la capacitat de recopilar i interpretar dades i informacions sobre les quals fonamentar les seves conclusions incloent, quan sigui necessari i pertinent, la reflexió sobre assumptes d'índole social, científica o ètica en l'àmbit del seu camp d'estudi;

d) ser capaços de sortir-se'n en situacions complexes o que requereixin el desenvolupament de noves solucions tant en l'àmbit acadèmic com laboral o professional dins del seu camp d'estudi;

e) saber comunicar a tot tipus d'audiències (especialitzades o no) de manera clara i precisa, coneixements, metodologies, idees, problemes i solucions en l'àmbit del seu camp d'estudi;

f) ser capaços d'identificar les pròpies necessitats formatives en el seu camp d'estudi i entorn laboral o professional i d'organitzar el propi aprenentatge amb un alt grau d'autonomia en tot tipus de contextos (estructurats o no).

3. Les qualificacions incloses en aquest nivell s'indiquen a l'apartat corresponent del quadre que figura a l'annex a aquesta norma.

Article 7. *Nivell de màster.*

1. El nivell de màster es constitueix en el nivell 3 del MECES, en el qual s'inclouen les qualificacions que tenen com a finalitat l'adquisició per part de l'estudiant d'una formació avançada, de caràcter especialitzat o multidisciplinari, orientada a l'especialització acadèmica o professional, o bé a promoure la iniciació en tasques investigadores.

2. Les característiques de les qualificacions ubicades en aquest nivell les defineixen els següents descriptors presentats en termes de resultats de l'aprenentatge:

a) haver adquirit coneixements avançats i haver demostrat, en un context de recerca científica i tecnològica o altament especialitzat, una comprensió detallada i fonamentada dels aspectes teòrics i pràctics i de la metodologia de treball en un o més camps d'estudi;

b) saber aplicar i integrar els seus coneixements, la comprensió d'aquests, la fonamentació científica i les capacitats de resolució de problemes en entorns nous i definits de manera imprecisa, incloent-hi contextos de caràcter multidisciplinari tant investigadors com professionals altament especialitzats;

c) saber avaluar i seleccionar la teoria científica adequada i la metodologia precisa dels seus camps d'estudi per formular judicis a partir d'informació incompleta o limitada i incloure, quan sigui necessari i pertinent, una reflexió sobre la responsabilitat social o ètica lligada a la solució que es proposi en cada cas;

d) ser capaços de predir i controlar l'evolució de situacions complexes mitjançant el desenvolupament de metodologies de treball noves i innovadores adaptades a l'àmbit científic/investigador, tecnològic o professional concret, en general multidisciplinari, en el qual exerceixi la seva activitat;

e) saber transmetre d'una manera clara i sense ambigüitats a un públic especialitzat o no, resultats procedents de la recerca científica i tecnològica o de l'àmbit de la innovació més avançada, així com els fonaments més rellevants sobre els quals se sustenten;

f) haver desenvolupat l'autonomia suficient per participar en projectes de recerca i col·laboracions científiques o tecnològiques dins el seu àmbit temàtic, en contextos interdisciplinaris i, si s'escau, amb una alta component de transferència del coneixement;

g) ser capaços d'assumir la responsabilitat del seu propi desenvolupament professional i de l'especialització en un o més camps d'estudi.

3. Les qualificacions incloses en aquest nivell s'indiquen a l'apartat corresponent del quadre que figura a l'annex a aquesta norma.

Article 8. *Nivell de doctor.*

1. El nivell de doctor es constitueix en el nivell 4 del MECES, en el qual s'inclouen les qualificacions que tenen com a finalitat la formació avançada de l'estudiant en les tècniques de recerca.

2. Les característiques de les qualificacions ubicades en aquest nivell les defineixen els següents descriptors presentats en termes de resultats de l'aprenentatge.

a) haver adquirit coneixements avançats en la frontera del coneixement i haver demostrat, en el context de la recerca científica reconeguda internacionalment, una comprensió profunda, detallada i fonamentada dels aspectes teòrics i pràctics i de la metodologia científica en un o més àmbits investigadors;

b) haver fet una contribució original i significativa a la recerca científica en el seu àmbit de coneixement i que aquesta contribució hagi estat reconeguda com a tal per la comunitat científica internacional;

c) haver demostrat que són capaços de dissenyar un projecte de recerca amb el qual puguin portar a terme una anàlisi crítica i una avaluació de situacions imprecises on aplicar les seves contribucions i els seus coneixements i metodologia de treball per realitzar una síntesi d'idees noves i complexes que produeixin un coneixement més profund del context investigador en el qual es treballi;

d) haver desenvolupat l'autonomia suficient per iniciar, gestionar i liderar equips i projectes de recerca innovadors i col·laboracions científiques, nacionals o internacionals, dins el seu àmbit temàtic, en contextos multidisciplinaris i, si s'escau, amb una alta component de transferència de coneixement;

e) haver mostrat que són capaços d'exercir la seva activitat investigadora amb responsabilitat social i integritat científica;

f) haver justificat que són capaços de participar en les discussions científiques que es duguin a terme a escala internacional en el seu àmbit de coneixement i de divulgar els resultats de la seva activitat investigadora a tot tipus de públics;

g) haver demostrat dins del seu context científic específic que són capaços de realitzar avenços en aspectes culturals, socials o tecnològics, així com de fomentar la innovació en tots els àmbits en una societat basada en el coneixement.

3. Les qualificacions incloses en aquest nivell s'indiquen a l'apartat corresponent del quadre que figura a l'annex a aquesta norma.

Article 9. *Definició de referents temàtics per als nivells del MECES.*

1. L'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i de l'Acreditació (ANECA), en col·laboració amb altres òrgans d'avaluació de les comunitats autònomes és l'encarregada de validar i arxivar les interpretacions de les definicions dels nivells del MECES que sorgeixin tant en àmbits temàtics com professionals.

2. La Secretaria d'Estat d'Educació i Formació Professional és la responsable de definir les especificitats relatives als ensenyaments no universitaris.

Disposició addicional única. *Procés d'autocertificació del MECES.*

En el termini màxim d'un mes des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret el Ministeri d'Educació ha d'iniciar el procés d'autocertificació del MECES amb el Marc europeu de qualificacions per a l'educació superior, de conformitat amb els criteris acordats en les reunions ministerials de Bergen (2005) i Londres (2007).

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.30a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i és aplicable a tot el territori nacional.

Disposició final segona. *Aplicació i actualització del MECES.*

S'autoritza el ministre d'Educació per dictar les instruccions necessàries per a l'aplicació d'aquest Reial decret, així com per actualitzar o modificar, quan correspongui, el contingut de l'annex d'aquesta norma.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 15 de juliol de 2011.

JUAN CARLOS R.

El ministre d'Educació,
ÁNGEL GABILONDO PUJOL

ANNEX

Nivells		Qualificacions
1	Tècnic superior.	Tècnic superior de formació professional ¹ . Tècnic superior d'arts plàstiques i disseny ² . Tècnic esportiu superior ³ .
2	Grau.	Títol de graduat ⁴ . Títol de graduat dels ensenyaments artístics superiors ⁵ .
3	Màster.	Títol de màster universitari ⁶ . Títol de màster en ensenyaments artístics ⁷ .
4	Doctor.	Títol de doctor ⁸ .

¹ D'acord amb el Reial decret 1538/2006, de 15 de desembre, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu.

² D'acord amb el Reial decret 596/2007, de 4 de maig, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny.

³ D'acord amb el Reial decret 1363/2007, de 24 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments esportius de règim especial.

⁴ D'acord amb el Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, modificat pel Reial decret 861/2010, de 2 de juliol.

⁵ D'acord amb el Reial decret 1614/2009, de 26 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments artístics superiors que regula la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

⁶ D'acord amb el Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, modificat pel Reial decret 861/2010, de 2 de juliol.

⁷ D'acord amb el Reial decret 1614/2009, de 26 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments artístics superiors que regula la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

⁸ D'acord amb el Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, modificat pel Reial decret 861/2010, de 2 de juliol.